
MỤC LỤC

Lời giới thiệu 8

PHẦN MỘT

CUỘC ĐUA PHÍA TRƯỚC

Jesse Owens: Ngược chiều gió..... 16

Wilma Rudolph: Cảm giác của tự do..... 30

Usain Bolt: Cậu bé chạy nhanh nhất Jamaica..... 42

Tatyana McFadden: Người phụ nữ chạy nhanh nhất thế giới... 54

PHẦN HAI

TẠO NÊN LỊCH SỬ

Dick Fosbury: Dám trở nên khác biệt..... 70

Nadia Comăneci: Ngủ cũng mơ về nhào lộn..... 82

Serena Williams: Không thể ngăn cản..... 95

Ibtihaj Muhammad: Mạnh hơn bạn tưởng..... 107

PHẦN BA

BƠI TỐI MÙA HÈ

Gertrude Ederle: Nữ hoàng của những con sóng..... 122

Michael Phelps: Cậu bé không chịu ngồi yên..... 135

Ellie Simmonds: Mong muốn chiến thắng..... 146

Yusra Mardini: Một đội vượt ra ngoài biên giới..... 158

PHẦN BỐN

LÊN TIẾNG

Tommie Smith: Có điều cần phải nói..... 174

Megan Rapinoe: Trách nhiệm của mọi người..... 187

Simone Biles: Thế mà tôi vẫn vươn lên..... 200

Naomi Osaka: Lời kêu gọi hành động..... 212

Tra cứu theo vẫn..... 224

PHẦN
MỘT
CHẠY ĐUA
VỀ PHÍA
TRƯỚC

★ ★ ★ **CHỖNG LẠI** ★ ★ ★
ĐỊNH KIẾN,
★ ★ **VƯỢT QUA** ★ ★
CÁC TRỞ NGẠI,
VÀ THÁCH THỨC
NHỮNG ĐIỀU LUẬT BẤT CÔNG,
NHỮNG
NGÔI SAO
ĐIỀN KINH NÀY
ĐÃ VƯỢT QUA MỌI THIÊN KIẾN
để trở thành
NHỮNG VẬN ĐỘNG VIÊN
NHANH NHẤT THẾ GIỚI.

Jesse Owens

Một trong những vận động viên vĩ đại nhất mọi thời đại, Jesse Owens lên trang nhất của báo chí trên toàn thế giới khi giành được bốn huy chương vàng môn Điền kinh tại Thế vận hội 1936 ở Berlin. Nếu không phải do sự nhầm lẫn của một cô giáo, thì báo chí đã nhắc tới một cái tên hoàn toàn khác!

Jesse Owens được sinh ra tại thị trấn nhỏ Oakville, Alabama, vào năm 1913. Tên đầy đủ của cậu là James Cleveland Owens, và cậu là con út trong số 10 anh chị em trong gia đình. Bố mẹ cậu, Henry và Mary Emma, là những người linh canh, họ canh tác trên đất nông nghiệp thuê từ các chủ đất da trắng và phải trả một phần hoa màu cho chủ đất. Nhà họ rất nhỏ, không có điện hay hệ thống sưởi ấm, và khó khăn lắm mới có đủ tiền cho những nhu cầu cơ bản như quần áo.

Đầu những năm 1900 là thời kì khó khăn đối với người da đen ở miền Nam nước Mỹ: Nạn phân biệt chủng tộc lan rộng và bản thân chính quyền cũng tiếp tay cho việc này. Dưới một hệ thống phân biệt đối xử, người da đen bị tách biệt

khởi người da trắng trong các cửa hàng và rạp hát, đồng thời bị buộc phải dùng phòng vệ sinh và vòi uống nước riêng. Họ ít được tiếp cận với giáo dục, ít có cơ hội việc làm và chăm sóc y tế thì rất hạn chế.

James – hay J. C., như người ta thường gọi – nhỏ con hơn so với tuổi, thường xuyên bị sốt và ho. Một trong những kí ức đầu tiên cậu còn nhớ được là khi cậu nhận ra mình bị mọc nhọt trên ngực lúc năm tuổi. Không có tiền đi bác sĩ, mẹ cậu đã tự làm phẫu thuật để cắt bỏ cái nhọt đó!

Dù sức khỏe kém, gia đình phải sống trong hoàn cảnh nghèo khó và chịu sự phân biệt chủng tộc, phần lớn tuổi thơ của J. C. vẫn hạnh phúc. J. C. bơi và câu cá trong ao, đi săn thú có túi cùng các anh và đàn chó, thường ngồi bên đồng lửa trại cho đến khi Mặt Trời mọc.

Tôn giáo rất quan trọng đối với bố mẹ của J. C., vì họ vốn là những tín hữu Baptist. Ông Henry bố J. C. là phó tế tại Nhà thờ Truyền giáo Baptist Oakville, ngay đối diện nơi gia đình Owens sinh sống, còn bà Mary Emma mẹ của J. C. bắt cậu và các anh chị em mỗi tuần phải học một khổ trong Kinh Thánh. Nhà thờ Truyền giáo Baptist Oakville là một nhà thờ nhỏ và tồi tàn, cũng được dùng làm trường học cho trẻ em da đen ở địa phương. Khi trường mở cửa thì J. C. có thể lên lớp để học, nhưng giáo dục vẫn phải xếp sau nông nghiệp, và trong những năm đầu đi học, J. C. chỉ học đọc và viết một chút. “Chúng tôi chỉ có thể đến trường khi không bận bịu gì,” cậu giải thích.

J. C. dành phần lớn thời gian ở ngoài trời. Ngoài công việc đồng áng, gia đình cậu còn trồng ngô, đậu, bí, cà chua và hành trong vườn nhà. J. C. và những đứa trẻ khác thường hái quả từ vườn cây gần đó. Phần lớn thời gian, J. C. được tự do chơi đùa với các bạn hàng xóm cùng lứa. Cậu thích chơi bóng ma⁽¹⁾, đuổi bắt và trốn tìm. Trên thực tế, cậu thích bất kì trò chơi nào liên quan đến việc chạy! “Tôi luôn thích chạy bộ,” cậu nói. “Tôi thích vì đó là điều ta có thể tự thực hiện, hoàn toàn bằng chính sức lực của mình. Ta có thể chạy theo bất kì hướng nào, nhanh hay chậm tùy ý muốn, chạy ngược chiều gió nếu muốn, tìm kiếm những khung cảnh mới chỉ bằng sức mạnh của đôi chân và dũng khí của hai lá phổi.”

¹ Bóng ma (keep-away) là một trò chơi dành cho trẻ em, trong đó hai hoặc nhiều người chơi phải chuyển bóng cho nhau, trong khi một người chơi khác cố gắng chặn bóng.

Khi J. C. lên chín tuổi, gia đình cậu chuyển lên phía bắc. Đây là một phần của phong trào lớn hơn được gọi là Cuộc di cư vĩ đại: Đông đảo người da đen chạy trốn nghèo đói, phân biệt chủng tộc và bạo lực ở miền Nam. Họ chuyển đến miền Bắc, định cư tại các thành phố lớn nhất đất nước với hi vọng được tự do hơn, có nhiều cơ hội về kinh tế và cuộc sống tốt hơn cho gia đình. Chị gái Lillie của J. C. là người đầu tiên trong gia đình đến Cleveland, Ohio. Bố của J.C. và hai người anh trai cũng sớm theo bước. Trong khi đó, ở Alabama, bà Mary Emma bán tài sản của gia đình rồi mua vé tàu cho những người còn lại trong nhà. Khi J. C. hỏi mẹ rằng con tàu đi đâu, bà bảo là nó sẽ đưa cả nhà đến một cuộc sống tốt đẹp hơn.

Bố mẹ J.C. tìm được một ngôi nhà ở phía đông Cleveland

và J. C. bắt đầu học tại Trường Tiểu học Bolton. Hôm đầu đi học, khi cậu nói với cô giáo tên mình là J. C., cô đã nghe nhầm. “Jesse Owens à?”, cô hỏi. “Vâng, thưa cô, em là Jesse Owens ạ,” cậu trả lời, không muốn đính chính lại cô giáo. Từ đó, cậu mang tên Jesse!

Không giống như các trường ở miền Nam, Trường Tiểu học Bolton là trường hỗn hợp, nơi trẻ em da đen và da trắng cùng đến lớp. Hiệu trưởng cho rằng Jesse không biết đọc viết nên xếp cậu vào lớp một, với những học sinh kém cậu ba tuổi. Jesse vất vả lắm mới ngồi vừa chiếc bàn bé tí! Cậu nhanh chóng được cho lên một lớp, nhưng trong suốt thời gian còn lại ở trường, Jesse vẫn lớn hơn hai tuổi so với các bạn cùng lớp. Tuy nhiên, cậu vẫn kết bạn dễ dàng.